

● ปี ๒๕๔๐

☞ มี พ.ร.บ. มาตรการในการป้องกันและปราบปราม การค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเพิ่มโทษผู้จัดหาและ ประกอบการ และให้ความช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อขบวนการ การค้ามนุษย์

☞ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยขยายฐานความผิดเกี่ยวกับเพศในมาตรา ๒๘๒, ๒๘๓, ๒๘๔ คຸ້ມครองชาย หญิง รวมทั้งเด็กจากการ กระทบความผิดเกี่ยวกับ เพศและความผิดต่อเสรีภาพ

● ปี ๒๕๔๑

☞ มี พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนด บทลงโทษการล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน

● ปี ๒๕๔๒

☞ มี พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลัก สิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจน ตรวจสอบ และรายงานการกระทำ หรือการละเลยการกระทำ อันเป็นการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน

☞ มี พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธี พิจารณา ความอาญา พ.ศ.๒๕๔๒ โดยคຸ້ມครองเด็กที่เป็น เหยื่อของการ กระทบผิดหรือต้องเป็นพยานในคดีความผิด อาญา ในการให้ ข้อเท็จจริงหรือให้ปากคำ

● ปี ๒๕๔๔

☞ ครม.เห็นชอบ การจัดตั้งกลไกส่งเสริม ความเสมอภาค ระหว่างหญิงชายระดับหน่วยงาน ปี ๒๕๔๔

☞ พ.ร.บ. ชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยผู้หญิงที่ สมรสแล้วสามารถเลือกใช้นามสกุลเดิมของตน หรือ คู่สมรสได้

● ปี ๒๕๕๐

☞ มี พ.ร.บ.คຸ້ມครองผู้ถูกกระทบความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

☞ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๕๐ เรื่องการหมั้นให้หญิงชายเท่าเทียมกัน ในการเรียกค่า ทดแทน และการให้หญิงชายใช้เหตุฟ้องหย่า เดียวกันได้

☞ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๖ และ ๒๔๗ เพื่อให้การคຸ້ມครอง สิทธิผู้หญิงต้องโทษที่ตั้งท้องให้มีโอกาสในการเลี้ยงดูบุตร

☞ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๖ และ ๒๗๗ เรื่องความผิดเกี่ยวกับการข่มขืน กระทบข่าเราที่กำหนดคำจำกัดความการข่มขืนชัดเจน ครอบคลุม ไม่เฉพาะการข่มขืนด้วยอวัยวะเพศอย่างเดียว รวมทั้ง การแก้ กฎหมายไม่ให้สามีข่มขืนภรรยาได้

☞ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การ ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของรัฐที่เป็นสตรีไปถือศีล และปฏิบัติธรรม นับว่าเป็นการให้โอกาสแก่ข้าราชการหญิง ให้ สามารถลาไปปฏิบัติธรรมได้เป็น ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน ซึ่งแต่เดิม อนุญาตให้แต่เฉพาะข้าราชการชาย ลาป่วยได้ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา นับว่าเป็นการสร้าง โอกาสความเสมอภาคระหว่างหญิงชายอีกประเด็นหนึ่ง

● ปี ๒๕๕๑

☞ มี พ.ร.บ. คำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ โดย หญิง ที่ สมรสหรือหย่าจากการสมรสแล้วสามารถเลือกใช้ “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความประสงค์

☞ มี พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้มีความพยายามอย่างเต็มที่ เพื่อให้การคຸ້ມครองและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนของสตรี เพื่อให้ บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มที่ โดยมีให้เกิดความเหลื่อมล้ำ สิทธิทางเพศในสังคม เพื่อให้เกิดความเป็น ธรรมในการใช้ การ ควบคุมทรัพยากร และได้รับประโยชน์ จากการพัฒนาอย่างเท่า เทียม

สิทธิมนุษยชนสตรี

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อกระดาน
อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

www.bokadaan.go.th

ความหมายของสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน (Human Rights) หมายถึง สิทธิ ขั้นพื้นฐานที่มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันในแง่ ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเพื่อดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องของเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา และสถานภาพทางกาย และสุขภาพ รวมทั้ง ความเชื่อทางการเมือง หรือความเชื่ออื่นๆ ที่ขึ้นกับพื้นฐานทางสังคม สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอด หรือโอนให้แก่ผู้อื่นได้ (ชะวัชชัย ภาติณฐ์. กระบวนการเรียนรู้ และปฏิบัติ การสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘)

ดังนั้น สิทธิมนุษยชนสตรี หมายถึง สิทธิในร่างกาย สิทธิในความเป็นบุคคล และสิทธิที่จะตัดสินใจอย่างเป็นอิสระด้วยตนเอง โดยความเท่าเทียมกันและไม่คำนึงถึงความแตกต่างในทุกๆ ด้าน

ความสำคัญของสิทธิมนุษยชนสตรี

สตรีจำนวนมากยังต้องเผชิญกับอุปสรรคในการจะได้รับสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น สาเหตุเพราะปัจจัยต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา เผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม ศาสนา ความพิการ หรือชนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม หรือเพราะความเป็นชนพื้นเมือง ผู้อพยพ ซึ่งรวมถึงคนงานสตรี อพยพ สตรีพลัดถิ่น หรือผู้ลี้ภัย สตรีเหล่านี้ยังอาจ เสียเปรียบและถูกเบียด ถูกกีดกันออกไป เนื่องจากการขาดความรู้ และการรับรู้ถึงสิทธิมนุษยชนของตน หรือจากอุปสรรคในการเข้า ถึงข้อมูลและกลไกการช่วยเหลือใน กรณีที่มีการละเมิดสิทธิเกิดขึ้น

สถานการณ์ในประเทศไทย

สังคมไทยยังพบเห็นการละเมิดสิทธิสตรีอยู่เป็นประจำ แต่บางครั้งประชาชนยังไม่รู้สึกรู้ว่า คือการละเมิดสิทธิ สตรี เพราะสาเหตุจากการถูกปลูกฝังอบรม สั่งสอน หรือการตั้งเป็นกติกากองสังคมจนกลายเป็นเจตคติของสังคม ประกอบ กับสตรี ไทยผู้หญิงยังมีความรู้ในด้านกฎหมายน้อย สังคมไทยจึงมักไม่ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ด้วยความเคยชินที่เคยได้พบเจอบ่อย ๆ จึงไม่คิดต่อสู้

หรือเรียกร้องสิทธิ ของตน หรือไม่รู้สึกว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิ ทั้งนี้ เพราะค่านิยมในสังคมไทยที่ครอบงำให้ผู้หญิงอยู่ภายใต้อำนาจ เป็นมาอย่างต่อเนื่อง ผู้หญิงไทยยังคงประสบปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิหลายด้าน เช่น ในเรื่องของความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ความรุนแรงในครอบครัว แรงงานหญิงที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากเจ้าของกิจการหรือผู้ว่าจ้าง โดยเฉพาะแรงงานหญิงต่างด้าว และกฎหมายหรือระเบียบบางอย่างที่จำกัดสิทธิของผู้หญิง

ความก้าวหน้าสิทธิมนุษยชนสตรี

จากการที่ประเทศไทยได้ลงนามเป็นภาคีในอนุสัญญาว่า ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ประเทศไทยได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณี โดยปรับปรุงกฎหมายทั้งกฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎระเบียบต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้ความคุ้มครองรับรองสิทธิและสร้างหลักประกันรวมถึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจะต้องส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน โดยกำหนดให้มีมาตรการและกระบวนการต่างๆ เพื่อขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้อย่างเท่าเทียมและเสมอภาค โดยบรรจุไว้ในมาตราต่าง ๆ ได้แก่ มาตรา ๓๐, ๓๒, ๔๐, ๕๒, ๘๐, ๘๑ และมาตรา ๘๔ นอกจากนี้ ยังได้มีการแก้ไขกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้การคุ้มครองแก่ผู้หญิง ได้แก่

● ปี ๒๕๓๓

☞ ครม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการ จัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ข้อ ๑๑ เรื่องผู้หญิงมี สิทธิ และโอกาสในการจ้างงานชนิดเดียวกับชายได้ และข้อ ๑๕ เรื่องหญิงชายเสมอภาคกันในการทำนิติกรรมสัญญา

● ปี ๒๕๓๔

☞ ครม. มีมติให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับที่มีการห้ามสตรีดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง เพื่อส่งเสริมสถานภาพสตรีในการดำรงตำแหน่งทางราชการ ได้เท่าเทียมกับชาย

● ปี ๒๕๓๕

☞ ครม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่า ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบข้อ ๙ เรื่อง รับรองสัญชาติบุตรจากชายต่างด้าวที่เกิดจากแม่คนไทย

☞ มี พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยผู้ที่มีบิดาหรือ มารดาเป็นไทยสามารถถือสัญชาติไทยได้ ปี ๒๕๓๖

☞ ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงานในประเด็นสิทธิการลาคลอดของลูกจ้างหญิงซึ่งลาคลอดได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินจากนายจ้าง ๔๕ วัน และได้รับเงินจากประกันสังคม ๔๕ วัน

● ปี ๒๕๓๘

☞ ครม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่า ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบข้อ ๘ เรื่อง ผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองและการรับตำแหน่งราชการ และ ข้อ ๑๐ เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา

☞ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘ และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๓๘ โดยหญิงชายมีความเท่าเทียมกันในการใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการของบุตร ซึ่งได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษาของบุตร

● ปี ๒๕๓๙

☞ มติ ครม. เห็นชอบให้ยกเลิกระบบโควตาในการ รับเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา

☞ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยลดโทษผู้หญิงผู้ท การค้าประเวณี ลงโทษ ผู้ให้บริการ จัดหาสถานที่ประกอบการ และไม่ลงโทษหญิงที่ถูกล่อลวง

☞ ระเบียบการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ลาคลอดได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินเดือน

